

Hoeveel moeten er nog volgen? *Een pleidooi om verkeersveiligheid aan te pakken.*

Een nieuw jaar, een nieuw decennium. Toch starten we met slecht nieuws. Nog steeds geen federale regering, aanhoudende bosbranden in Australië, een jonge twintiger verongelukt na het feesten, maar ook behaalden we onze doelstelling om verkeersdoden te halveren niet. Een hopeloze zaak? Neen, volgens experts was dit perfect haalbaar. Hoe kan het dan dat we nog steeds meer dan zeshonderd verkeersdoden kunnen tellen op één jaar? Waarom scoort België nog steeds onder het Europees gemiddelde?

In elke krant konden we lezen dat minister Schouppe zijn vooropgestelde doelstelling om het aantal verkeersdoden tegen 2020 te halveren, niet werd behaald.¹ De toenmalige Minister van Mobiliteit hoopte op een maximum van vierhonderd verkeersdoden, toch kunnen we daar nog eens tweehonderd mensen extra bijrekenen. Tellen we daar alle verkeersongelukken met gewonden nog eens bij, dan worden de cijfers gewoonweg ongeloofwaardig. Dat we net zo goed bezig waren, maakt het alleen maar pijnlijker. Na elk jaar trots te kunnen zijn op de dalingen, kenden we het laatste jaar weer een stijging. Hoe komt het precies dat er zoveel ongelukken gebeuren op onze Belgische wegen? Onder de voornaamste redenen vinden we rijden onder invloed van alcohol en/of drugs en de nalatigheid van onze medeburgers. Dat wil zeggen dat de meeste ongevallen op onze wegen vermeden kunnen worden.

De grote straffeloosheid

Dat justitie in ons land niet altijd van een leien dakje loopt, is niemand onbekend. Denk maar aan de moord op Julie die vermeden kon worden. Wanneer we kijken naar strafmaatregelen die gebruikt worden wanneer men een zware overtreding begaat, kunnen we vaststellen dat onze politici een mooi systeem hebben uitgedokterd. Toegegeven, er is nog werk aan de winkel om het te optimaliseren, maar het is reeds een begin.

Ondanks de mooie wetgeving die bestaat, zullen de meeste straffen onuitgevoerd blijven. In een interview deelt politierechter Vandamme zijn eigen ervaring. Dagelijks wordt hij geconfronteerd met mensen die hij reeds een straf gaf, maar die niet werd uitgevoerd. Volgens hem werden er in Brugge alleen een honderdtal alcoholsloten opgelegd, waarvan er vijftien in uitvoering zijn. Dat wil zeggen dat 85% van die overtreders er vanaf is gekomen met een "waarschuwing". Niet enkel de alcoholsloten blijven onuitgevoerd, we lezen vaak genoeg in de krant hoe iemand met een rijverbod toch nog een slachtoffer heeft kunnen maken.

Naast de onuitgevoerde straffen, is de pakkans voor overtredingen bijster klein. Mensen die overtredingen begaan, zullen niet gemakkelijk gevat worden. Dit zorgt ervoor dat ze niet zullen terugdeinzen om toch een glaasje te veel te drinken of wat sneller te rijden.

Elke twee uur gebeurt er een ongeluk met gewonden ten gevolge van alcohol, althans volgens het Vias Instituut.² Dit betekent dat minstens twee personen verwondingen opliepen, misschien zelfs erger, terwijl ik deze tekst schrijf. In totaal gebeurden er 5200 ongelukken met slachtoffer door een dronken chauffeur. Deze chauffeurs bleven toch ongestraft.

¹ https://www.standaard.be/cnt/dmf20200103_04790937

² <https://www.vias.be/nl/onderzoek/verkeersveiligheidsbarometer/>

Zijn we dan echt verbaasd dat we onze doelstellingen niet behaalden? Ik alvast niet. Het wordt dringend tijd dat we deze straffeloosheid aanpakken. Op de huidige manier blijven mensen negatieve gedragingen stellen en doen we niets aan het aantal recidieven. Leerpsychologisch onderzoek leert het ons ook: gedrag wordt beïnvloed door de gevolgen die er aan gekoppeld zijn. Het effect van een zware straf op toekomstig gedrag is groot. Laat ons er dan voor zorgen dat de gevolgen als negatief worden ervaren. Laat ons de pakkans vergroten door meer controles in te voeren. Laten we er eindelijk werk van maken dat mensen niet opnieuw de baan op gaan onder invloed of zonder rijbewijs en leer hen dat zware overtredingen niet kunnen.

Interesseert het onze politici niet?

Dat onze politiek zich niet bezighoudt met verkeersslachtoffers, kan niet gezegd worden. Er werd reeds heel wat verwezenlijkt en onze politici namen verschillende maatregelen om de verkeersveiligheid in ons land te verbeteren. Zo wordt er gewerkt aan onze wegen en infrastructuur, worden er meer controletrajecten ingevoerd, die bovendien hun effectiviteit al aantoonde, en nog zoveel meer. Dagdagelijks wordt er gedacht aan nieuwe methoden om onze verkeersveiligheid te verbeteren.

Echter blijft het hallucinant hoe ver de politiek zich verwijderd van de realiteit. Afgelopen oktober stelden SP.A en Groen voor om de nultolerantie in te voeren achter het stuur.³ Op zich geen slecht idee, onderzoek toont genoeg aan dat alcohol een slechte invloed heeft op ons rijvermogen. Echter door dit voor te stellen, geven ze mij het gevoel dat ze volledig negeren dat de huidige wetgeving niet eens wordt doorgedrukt of erger, niet beseffen dat dit de realiteit is. Liefste politici, pak eerst het probleem aan alvorens je strengere maatregelen voorstelt. Maak geen wetsvoorstellen als je niet van plan bent de huidige wetgeving over het thema serieus te nemen.

Niet enkel SP.A en Groen willen maatregelen treffen om het alcoholgebruik in de auto terug te dringen. Open VLD kwam met het idee om dronken fietsers minder zwaar aan te pakken dan dronken chauffeurs.⁴ In het begin was ik genegen voor het idee. Tot ik erover nadacht. Geven we met deze maatregel niet het verkeerde signaal aan de burger? Dronken op een fiets kruipen, verkleint de kans op een ongeval niet. Het enige verschil is dat de grote gevolgen zullen gedragen worden door de persoon die de misstap begaat. Wordt ons leven dan plots minderwaardig, omdat we zelf iets doms hebben gedaan? Er wordt daarnaast ook geen rekening gehouden met de psychologische gevolgen voor de bestuurder die de dronken fietser aanreed. We kunnen niet verwachten dat het hen niets doet, omdat ze niet schuldig zijn. Het is belangrijk dat onze politici tonen dat in een zatte toestand eender welk voertuig gebruiken niet kan en dat elk leven telt. Er is nood aan meer bewustzijn en preventie naar het gebruik van alcohol toe. Onze politici dienen hier een belangrijke rol in te spelen.

Nood aan verantwoordelijkheidszin bij de burger

We kunnen deze problematiek niet enkel naar de politiek doorschuiven. Er is nood aan een mentaliteitswijziging bij de burger. We moeten onze verantwoordelijkheid nemen en stoppen met elementaire regels aan onze laars te lappen. Laat ons weer zorg dragen voor elkaar en aanvaarden dat elk mens een waardevol leven heeft. Lezen dat iemand door het rood rijdt om

³ https://www.standaard.be/cnt/dmf20191024_04682197

⁴ https://www.standaard.be/cnt/dmf20191108_04707311

haar aardbeien op de achterbank niet te pletten en daarbij een fietser aanrijdt, doet me de hoop verliezen.⁵ Leven we echt in een maatschappij waarin we niet meer geven om de ander? Zien we zeshonderd doden echt als iets alledaags? Beseffen we dan niet dat dit wil zeggen dat er per jaar meer dan zeshonderd mensen moeten rouwen om een kind, een vader, een zus, een geliefde, ...? Vinden wij het echt oké om dit gedrag te stellen, te denken dat regels niet op ons van toepassing zijn en dat een dode meer of minder niet uitmaakt? Het wordt dringend tijd dat we stilstaan bij onze keuzes. Beseffen dat we niet alleen zijn in de wereld en dat onze keuzes een impact hebben op de mensen rondom ons. Met meer besef voor de ander kunnen we niet alleen ons gedrag beïnvloeden, maar ook belangrijke, nefaste trends in onze samenleving. Laten we weer een maatschappij creëren waar we zorg dragen voor elkaar, want het is meer dan ooit nodig.

Ter nagedachtenis van alle slachtoffers

Dit opiniestuk werd geschreven ter nagedachtenis van elke persoon die ons heeft moeten verlaten ten gevolge van een verkeersongeluk. In het bijzonder Brent. Moesten de juiste regels toegepast zijn, was je er misschien nog. Ik heb zelf niet het genoeg gehad je gekend te hebben, maar het is prachtig om te zien dat je zo een positieve invloed had op alle mensen rondom jou, en ergens zelfs nog steeds hebt.

Jessica Van de Moortel
Vicevoorzitter CDS Gent

---

⁵ https://www.standaard.be/cnt/dmf20200103_04790937